

Ir-Raba' Sena IL-ĠEOGRAFIJA (Ġenerali) IL-HIN: Siegha u Nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din hija lista ta' kliem ġeografiku użat f'din il-karta tal-eżami u t-tifsira tiegħu bl-Ingliż.

<i>Mnigġsa</i>	<i>Polluted</i>
<i>Id-densità tal-popolazzjoni</i>	<i>Population density</i>
<i>Iffullati bin-nies</i>	<i>High population density</i>
<i>It-tagħwir tal-blat</i>	<i>Weathering</i>
<i>It-tagħwir tal-blat folja folja</i>	<i>Onion skin weathering</i>
<i>It-tagħwir tal-blat b'mod kimiku</i>	<i>Chemical weathering</i>
<i>It-tagħwir tal-blat b'mod bioloġiku</i>	<i>Biological weathering</i>
<i>It-tagħwir tal-blat bil-ġlata</i>	<i>Freeze thaw weathering</i>
<i>Il-kanal tax-xmara</i>	<i>River channel</i>
<i>Materja prima</i>	<i>Raw material</i>
<i>Oqsma Industrijali</i>	<i>Industrial Estates</i>
<i>Ħsad</i>	<i>Harvest</i>
<i>Speċi Mhedda</i>	<i>Endangered species</i>
<i>Speċi Estinti</i>	<i>Extinct species</i>

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

- (a) Fuq il-mappa tad-dinja (Mappa 1 f'paġna 4), sib dawn l-ibhra: **il-Baħar Mediterran** u **il-Baħar tat-Tramuntana**. Agħtihom kulur u ikteb isimhom. (2)
- (b) Il-pajjiżi ta' hawn taħt għandhom il-kosta tagħhom tmiss jew mal-Baħar tat-Tramuntana jew mal-Baħar Mediterran. Poġġi dawk il-pajjiżi li għandhom il-kosta tagħhom tmiss mal-Baħar tat-Tramuntana fl-ewwel kolonna u dawk li jmissu mal-Baħar Mediterran fit-tieni kolonna.

Malta, Il-Greċja, Id-Danimarka, L-Olanda, L-Italja, L-Ingilterra

<i>Il-Baħar tat-Tramuntana</i>	<i>Il-Baħar Mediterran</i>

(3)

(c) Spjega kif il-Baħar Mediterran jew dak tat-Tramuntana qed jiġi mnigges.

(4)

(d) Fuq il-mappa tad-dinja immarka u semmi **d-deżert tas-Sahara**. (2)

(e) Semmi **tlit** affarijiet li jaffettwaw id-densità tal-popolazzjoni fid-deżert tas-Saħara.

(3)

(f) Agħti l-isem tal-pajjiż immarkat bl-ittra **A** fuq il-mappa tad-dinja.

(1)

(g) Spjega għaliex dan il-pajjiż immarkat bl-ittra **A** huwa ffullat bin-nies.

(3)

(h) Il-pajjiżi mmarkati bl-ittri **B, C** u **D** jipproduċu ħafna żejt. Semmihom.

B	
C	
D	

(3)

- (i) Għalfejn tahseb li t-thaffir għaż-żejt fil-pajjiżi mmarkati bl-ittri **C** u **D** huwa din

Pajjiż C

Pajjiż D

(4)

- (j) Spjega x'jista' jigrri jekk tanker taż-żejt jinkalja jew *pipeline* jibda jnixxi ż-żejt.

(3)

- (k) Semmi l-ibliet immarkati bl-ittri **E**, **F** u **G** fuq Mappa 1. Aghzel minn:

Addis Ababa, Seoul, Madras, Il-Belt tal-Messiku, São Paulo.

E	
F	
G	

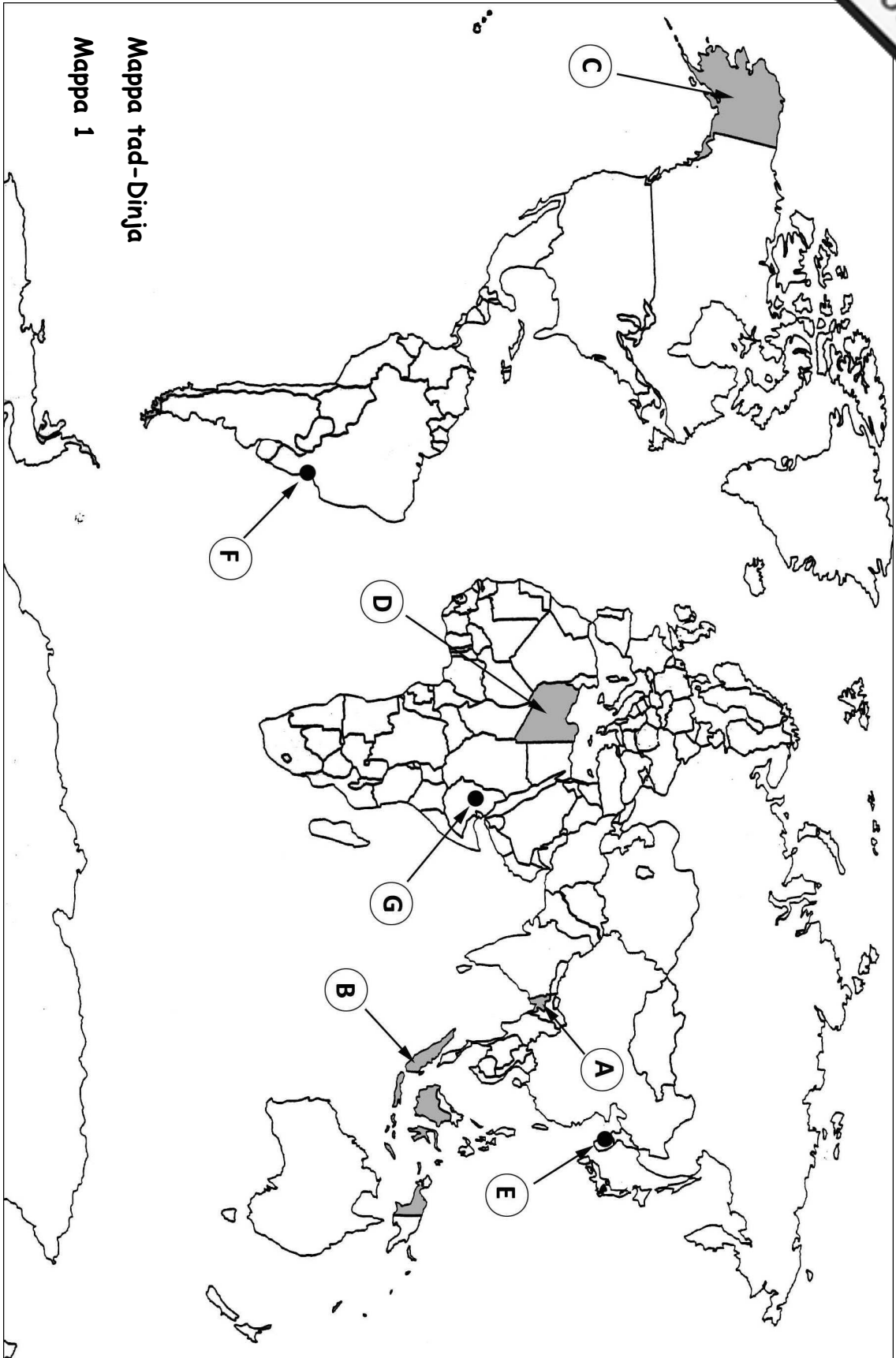
(3)

- (l) Liema wahda mill-ibliet imsemmija f'mistoqsija (k) tinsab fl-Amerika t'Isfel?

(1)

- (m) Spjega għaliex il-popolazzjoni fl-ibliet bħal daww imsemmija f'mistoqsija (k) qed tizdied b'rata mghagħgla ħafna.

(4)

Mappa tad-Dinja

Mappa 1

2. (i) Kompl i dawn is-sentenzi dwar it-taghwir tal-blat.

(a) **It-taghwir tal-blat folja folja** _____

(b) **It-taghwir tal-blat b'mod kimiku** _____

(c) **It-taghwir tal-blat b'mod bijoloġiku** _____

(9)

(ii) Permezz ta' tpingijiet bin-noti, spjega kif isehh **it-taghwir tal-blat bil-ġlata**.

(6)

3. Hares sewwa lejn l-istampa ta' hawn taht. Din turi l-ilma ta' xmara miexi fil-korsa ta' l-istampa ta' hawn taht.

- (a) Semmi kif ix-xmajjar jistgħu jkunu ta' użu għall-bniedem.

(4)

- (b) Spjega kif ix-xmara li tidher fl-istampa tista' tiekol u għorr il-materjal fi triqitha 'l isfel.

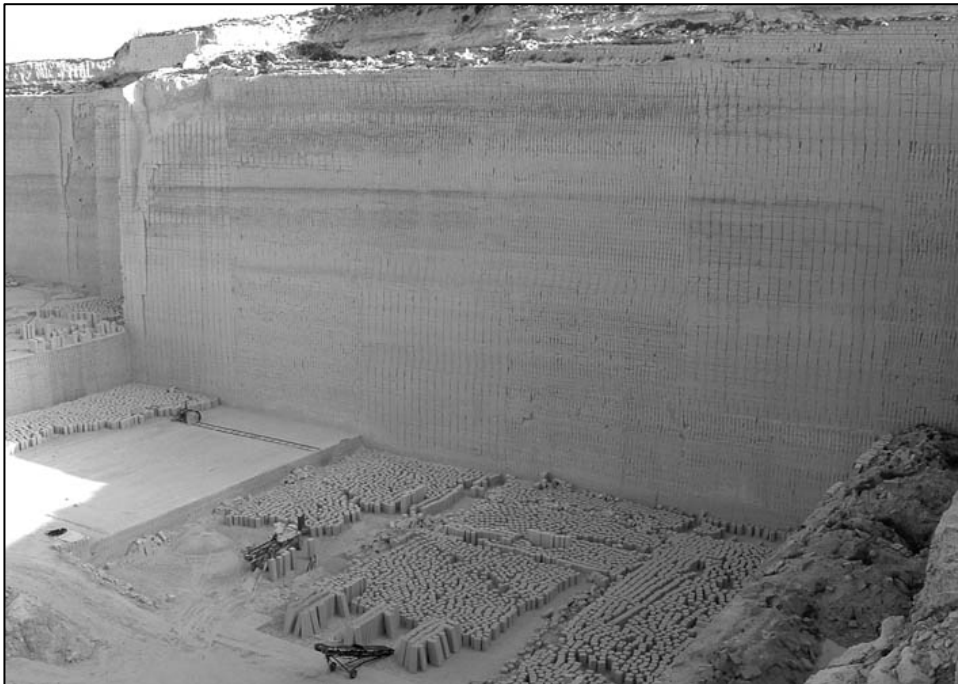
(4)

- (c) Agħti t-terminu ġeografiku li jispjega sewwa dawn il-karatteristiċi ta' xmara u l-fejn tghaddi.

Fejn tibda x-xmara	
L-ghamla tal-wied fil-bidu tax-xmara	
Il-qiegh tax-xmara	
Il-ġnub tal-kanal tax-xmara	

(4)

4. Hares sewwa lejn ir-ritratti t'hawn taht.

(a) X'tissejjah il-materja prima li qed tinqata' mill-barriera?

(b) Ma' liema tip ta' industrija jagħmel dan ix-xogħol?

(2)

(c) Għalfejn din l-industrija hi meħtieġa għall-ekonomija Maltija?

(2)

(d) Spjega kif din il-barriera tista' toħloq impatti negattivi fuq l-ambjent u n-nies.

(4)

(e) X'qed isir f'pajjiżna biex innaqqsu u nsewwu l-ħsarat ikkawżati minn dawn il-barrieri?

(2)

5. (a) X'inhuma **oqsma industrijali**?

(2)

(b) Semmi żewg oqsma industrijali fil-Gzejjer Maltin.

(2)

(c) Spjega tliet modi kif il-fabbriki li jinsabu f'dawn l-oqsma industrijali jistgħu jikkawżaw tniġġis u ħsara ambjentali.

(6)

6. Hares sewwa lejn il-graff bl-isem **Il-Popolazzjoni tad-Dinja** f'paġna 10, li turi biċ-ċar kif inbidlet il-popolazzjoni dinjija matul is-snin. (1,000,000,000 = biljun)

(a) Aghmel sing taht il-kelma t-tajba miktuba fil-parentesi.

(i) Il-popolazzjoni tad-dinja qed (**tiżdied, tonqos, tibqa' l-istess**).

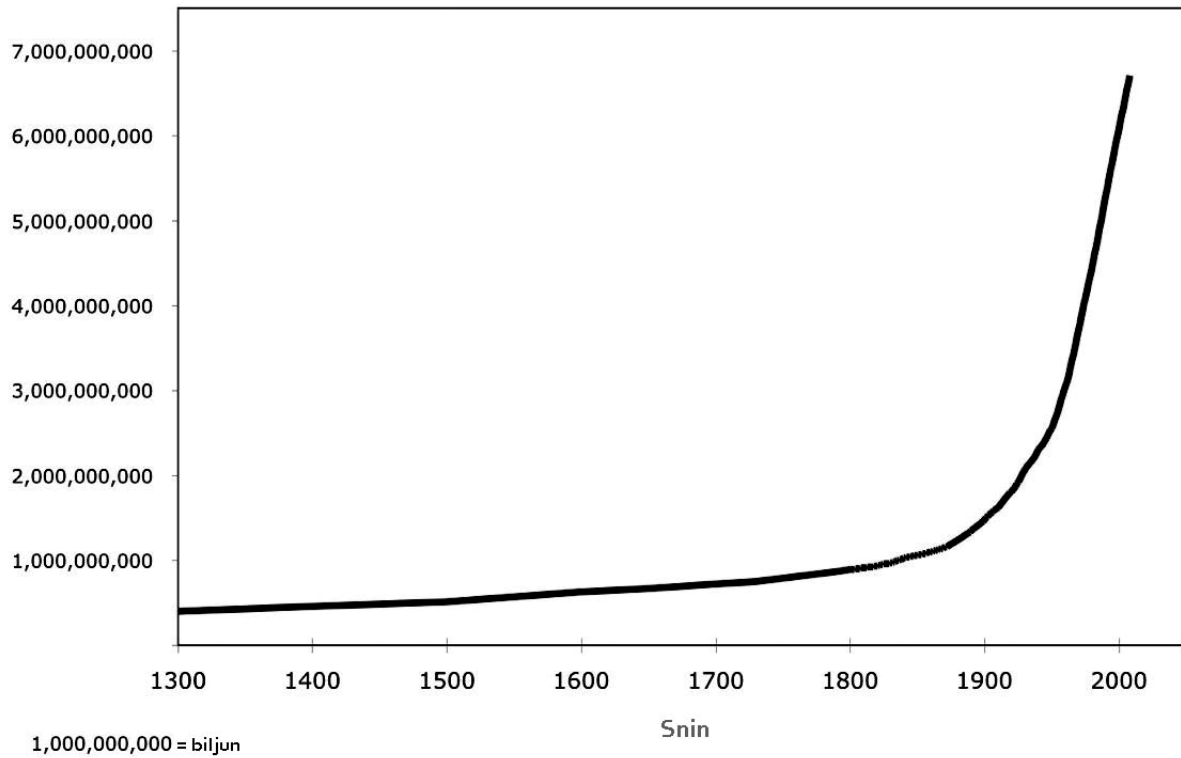
(ii) Kien hemm anqas minn 1000 miljun ruħ fis-sena (**2000, 1994, 1500**).

(iii) F'dawn l-aħħar snin il-popolazzjoni tad-dinja kibret b'rata (**kajmana, mghaġġla, medja**). Din tissejjaħ (**splużjoni, sellum, eżami**) tal-popolazzjoni.

(iv) Fl-1850 kien hawn jghixu (**biljun, tliet biljun, sitt biljun**) ruħ fid-dinja; illum hawn aktar minn (**6, 8, 9**) biljuni.

(6)

Il-Popolazzjoni tad-Dinja

- (b) Liema minn dawn imsemmija hawn taht jistgħu jwasslu biex il-popolazzjoni ta' pajjiż tiżdied? Ittikkja (✓) it-tajbin.

Nuqqas ta' ikel	
Sptarijiet godda	
Gwerra	
Programmi dwar il-kontroll tat-twelid	
Kultura ta' familji b'hafna wlied	
Titjib fil-provvista tal-ikel	
Hsad ghammiel (tajjeb)	

(4)

7. (a) X'inhi d-differenza bejn **speċi mhedda** u **speċi estinta**? Agħti eżempju għal kull

(4)

(b) X'nistgħu nagħmlu biex niproteġu speċi mhedda?

(2)